

چرا سرمایه‌ها در اقتصاد ایران به اشتغال پایدار ختم نمی‌شود؟

سرمایه‌گذاری برای تولید، از حرف تا عمل

■ دولت‌ها؛ باز یگران اصلی در هدایت سرمایه

در نگاه نخست، دولت به عنوان نهاد تنظیم‌گر و هدایتگر اقتصادی نقش بسیار مهمی در جهت‌دهی سرمایه‌ها دارد. سیاست‌های بودجه‌ای، مالیاتی، تعرفه‌ای و پولی دولت می‌تواند تعیین‌کند سرمایه‌ها به سمت بخش‌های مولد حرکت کنند یا در حوزه‌های غیرمولد همچون سوداگری دارایی‌های مالی و ملکی متمرکز شوند. در سال‌های اخیر، کاهش نسبی دسترسی به منابع ارزی، محدودیت‌های بانکی و تورم بالا موجب شده بخش عمده‌ای از سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌های کوتاه‌مدت و کمتر تولیدی سوق پیدا کنند. از سوی دیگر، تلاش‌هایی چون تدوین برنامه‌های پنج‌ساله، اصلاح ساختار مالی بنگاه‌ها و تشویق سرمایه‌گذاری در صنایع داخلی، اگرچه گامی مؤثر بوده‌اند، اما در نبود محیط پیش‌بینی‌پذیر اقتصادی، نتوانسته‌اند به اهداف اشتغال پایدار منجر شوند.

دولت‌ها معمولاً در قالب سیاست‌های حمایتی سعی دارند انگیزه سرمایه‌گذاران را تقویت کنند، اما آنچه کمتر مورد توجه قرار گرفته، پیوند ارگانیک میان سیاست‌های سرمایه‌گذاری و بازار کار است. اگر چارچوب سرمایه‌گذاری بدون تعهد به ایجاد ظرفیت شغلی پایدار طراحی شود، سرمایه به تولید واقعی تبدیل نمی‌شود. برای نمونه، در برخی صنایع بزرگ ازجمله پتروشیمی یا فولاد، میزان اشتغال مستقیم نسبت به حجم سرمایه‌گذاری بسیار ناچیز است، در حالی که در صنایع کوچک و متوسط، به ازای هر واحد سرمایه، میزان اشتغال بالاتر و پایداری بیشتری مشاهده می‌شود. این تفاوت نشان می‌دهد تمرکز صرف بر رشد سرمایه‌گذاری بدون رعایت توازن میان مقیاس تولید و اشتغال، ممکن است به رشد بی‌کیفیت اقتصادی منجر شود.

از منظر بخش خصوصی، چالش اصلی اعتماد و انگیزه سرمایه‌گذاری در شرایط ناپایدار اقتصادی است. بسیاری از فعالان اقتصادی از نااطمینانی نسبت به آینده قوانین، نرخ ارز، مالیات‌ها و محدودیت‌های تجاری گله دارند. در چنین شرایطی، تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری بلندمدت در

بخش تولید دشوار می‌شود. به همین دلیل بخش مهمی از سرمایه‌های خصوصی در بازارهای غیرمولد همچون سکه و ملک جذب می‌شود. این وضعیت علاوه بر تشدید نابرابری، فرصت‌های اشتغال مولد را کاهش داده و بهره‌وری کل اقتصاد را پایین آورده است.

با این حال، بخش خصوصی در حوزه‌هایی که دولت ثبات نسبی و تسهیل در مقررات ایجاد کرده، توانسته نقش آفرینی قابل توجهی داشته باشد. نمونه‌های موفق در صنایع غذایی، دارویی، فناوری اطلاعات و خدمات فنی و مهندسی نشان می‌دهد هرگاه فضای کسب‌وکار به سمت شفافیت و حمایت هدفمند از تولید تغییر کرده، سرمایه‌گذاری بخش خصوصی می‌تواند پیشران اشتغال شود. این تجربه تأیید می‌کند راهکار اصلی، هم‌راستایی سیاست‌های دولت با منطق بازار و ارتقای امنیت سرمایه‌گذاری است، نه صرفاً تزریق اعتبارات یا ایجاد طرح‌های کوتاه‌مدت.

■ مشکلات مالی تا هزار توی بروکراسی

یکی از موانع جدی در مسیر سرمایه‌گذاری تولیدی، ضعف نظام مالی و بانکی کشور در تأمین سرمایه بلندمدت است. بیشتر تسهیلات بانکی با دوره بازپرداخت کوتاه، نرخ سود بالا و شروط دشوار ارائه می‌شوند که عملاً مانع از سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مولد می‌شود. همین امر بسیاری از کارآفرینان را به سمت سرمایه‌گذاری‌های غیرمولد سوق داده است. اصلاح ساختار بانکی و توسعه بازار سرمایه برای تأمین مالی تولید، از ضرورت‌های انکارناپذیر اشتغال مولد به شمار می‌رود.

عامل دیگر، پیچیدگی‌های اداری و طولانی بودن فرایند دریافت مجوزهای کسب‌وکار است. هرچند در سال‌های اخیر سامانه‌های برخط و پنجره واحد سرمایه‌گذاری راه‌اندازی شده، اما هنوز ساختار بروکراتیک و تداخل دستگاه‌ها مانع تسهیل سرمایه‌گذاری است. تجربه

کشورهای موفق در زمینه صنعتی‌سازی نشان می‌دهد کاهش موانع اداری و ثبات مقررات، بنیادی‌ترین پیش شرط برای تداوم اشتغال مولد است. در غیاب این شرایط، سرمایه‌گذاران ریسک‌گریز شده و فرار سرمایه تشدید می‌شود. از سوی دیگر، اشتغال پایدار تنها زمانی شکل می‌گیرد که سرمایه‌گذاری با رشد بهره‌وری همراه باشد. اگر سرمایه فقط برای افزایش ظرفیت تولید بدون بهبود فناوری یا آموزش نیروی کار انجام شود، اشتغال ایجادشده شکننده و ناپایدار خواهد بود. توسعه فناوری‌های نوین، توانمندسازی نیروی انسانی و ارتباط میان دانشگاه و صنعت از عوامل کلیدی در پیوند سرمایه‌گذاری با اشتغال پایدارند. در این زمینه، نقش دولت در جهت‌دهی به آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و تشویق بنگاه‌ها به ارتقای مهارت کارکنان، حیاتی است. سیاست‌گذاری صحیح در حوزه سرمایه‌گذاری تولیدی باید به گونه‌ای باشد که منافع سرمایه‌گذاران و نیروی کار همزمان

تأمین شود. چنانچه سودآوری، اشتغال و رشد تولید در یک مدار مشترک قرار گیرد، اقتصاد به سمت پایداری حرکت خواهد کرد. در این چارچوب، تجربه برنامه‌های توسعه کشورهای شرق آسیا شایان توجه است. در آن کشورها دولت نه به‌عنوان کارفرما بلکه به‌عنوان ناظر و تسهیلگر، مسیر سرمایه‌گذاری را به سمت بخش‌های مولد هدایت و با حمایت از صادرات و تثبیت سیاست‌های پولی، بستر اشتغال پایدار را فراهم کرد.

در ایران نیز چشم‌انداز آینده اقتصاد، به توانایی در جذب و هدایت سرمایه‌های داخلی و خارجی به سمت تولید بستگی دارد. اصلاح نظام تصمیم‌گیری، کاهش مداخلات غیرضروری دولت، تضمین امنیت حقوقی سرمایه‌گذاران و توسعه زیرساخت‌های فنی از پیش شرط‌های ضروری هرچه نرخ بازده سرمایه در فعالیت‌های تولیدی واقعی‌تر و مطمئن‌تر شود، انگیزه برای سرمایه‌گذاری مولد افزایش خواهد یافت.

■ چند پیشنهاد عملیاتی

نتیجه اینکه سرمایه‌گذاری برای تولید، اگر با سیاست‌های هوشمندانه و پایدار همراه شود، می‌تواند نه تنها مشکل اشتغال را حل کند بلکه کیفیت رشد اقتصادی را نیز ارتقا بخشد. لازمه این امر آن است که دولت، بخش خصوصی و نهادهای مالی در چارچوبی مشترک عمل کنند؛ چارچوبی که سه رکن اساسی آن ثبات اقتصادی، شفافیت مقررات و پیوند میان آموزش و فناوری با تولید باشد. تحقق این رویکرد، نه با شعار بلکه با اصلاح ساختاری و پایبندی به انضباط اقتصادی ممکن است. آینده اشتغال مولد در گرو همین هم‌راستایی واقعی میان سرمایه‌گذاری، تولید و بهره‌وری است.

برهمن اساس در ادامه چند محور بنیادین پیشنهاد می‌شود: **ایجاد صندوق تضمین سرمایه‌گذاری تولید**: با مشارکت دولت و بخش خصوصی برای کاهش ریسک وام‌های تولیدی. **برنامه‌های آموزش نیروی کار همگام با فناوری**: توسعه دوره‌های آموزشی منطبق بر نیازهای صنعت آینده. **شاخص نظارت بر اشتغال پایدار**: تعریف و پایش شاخص‌هایی مانند «نسبت اشتغال پایدار جدید به هر واحد سرمایه‌گذاری» برای ارزیابی اثربخشی سیاست‌ها. **تسهیل مقررات برای سرمایه‌گذاری سبز**: ارائه مشوق‌های اضافی برای جلب سرمایه به سمت صنایع پاک و با فناوری پیشرفته. به‌طور کلی، با استفاده از راهکارهای بالا، می‌توان امید داشت سیاست‌ها و برنامه‌های موجود به نحو مؤثری در مسیر ایجاد اشتغال پایدار و بهبود وضعیت اقتصادی کشور مؤثر واقع شوند.

آگهی مزایده

شهرداری نیشابور در نظر دارد

نسبت به برگزاری مزایدات جدول ذیل اقدام نماید. لذا از کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی واجد صلاحیت قانونی دعوت به عمل می آید برای دریافت اسناد مزایده و اطلاعات تکمیلی به سامانه ستاد ایران به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند. کلیه جزئیات در اسناد مزایده درج شده است.
***مهلت دریافت اسناد مزایده: تا ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۴/۱۱/۲۹**

***آخرین مهلت ثبت پیشنهاد قیمت در سامانه ستاد ایران www.setadiran.ir تا ساعت ۱۴ مورخ ۱۴۰۴/۱۲/۰۹**

شهردار نیشابور- سیدحسن مترفانی

واگذاری موقت (اجاره)

ردیف	موضوع	مبلغ پایه حق بهره برداری (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (ریال)	مدت قرارداد(سال)
۱	واگذاری موقت (اجاره) مغازه به آدرس خیابان مدرس - جنب کبابی سهندجی (نوبت چهارم)	۸۰,۰۰۰,۰۰۰	۹۶,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۲	واگذاری موقت (اجاره) مغازه برای راه اندازی فروشگاه لوازم و خدمات شارژ کیسول های آتش نشانی به آدرس بلوار فضل- جنب سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی (نوبت دوم)	۲۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۲۷۶,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۳	واگذاری موقت (اجاره) زمین برای راه اندازی قطار شارژی به آدرس بوستان هاشمی نژاد (نوبت چهارم)	۳۲,۰۰۰,۰۰۰	۳۸,۴۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۴	واگذاری موقت (اجاره) زمین برای راه اندازی دکه به آدرس خیابان شریعتی - مقابل کانون پرورش فکری کودکان (نوبت چهارم)	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۸,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۵	واگذاری موقت (اجاره) مغازه به آدرس خیابان ۱۷ شهریور - بین ۱۷ شهریور ۱ و ۳ (نوبت چهارم)	۸۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۲,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۶	واگذاری موقت (اجاره) سالن تریاپارک به آدرس بلوار جمهوری - خیابان بهادریان (نوبت دوم)	۵۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۷	واگذاری موقت (اجاره) اتوبوس شادی (نوبت سوم)	۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۸	واگذاری موقت (اجاره) زمین برای راه اندازی دکه به آدرس ضلع شمال شرقی بوستان شهدای گمنام (نوبت سوم)	۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۸۹,۰۰۰,۰۰۰	۳ (مشروط)
۹	واگذاری موقت (اجاره) زمین برای راه اندازی کافی شاپ به آدرس بوستان لاله (نوبت چهارم)	۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۶۶,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۱۰	واگذاری موقت (اجاره) و اداره تمامی امور جایگاه CNG فضل به آدرس بلوار فضل - جنب سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی (نوبت دوم)	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۶۷۵,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۱۱	واگذاری موقت (اجاره) زمین برای راه اندازی سینما ۵ بعدی به آدرس ضلع جنوب افلاک نما - جنب بازارچه ابرشهر (نوبت دوم)	۱۰۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۶,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۱۲	واگذاری موقت (اجاره) زمین برای راه اندازی پارکینگ و شب بازار به آدرس ضلع شمال بوستان ارغوان (نوبت چهارم)	۷۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۸۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۱۳	واگذاری موقت (اجاره) ساختمان به آدرس ابتدای خیابان ۱۷ شهریور (آموزش سابق شهرداری) (نوبت پنجم)	۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۱۴	واگذاری موقت (اجاره) واحد تجاری شماره ۱۸ ساختمان پارسه به آدرس خیابان ۱۵ خرداد - روبروی ۱۵ خرداد ۳۶ (نوبت چهارم)	۱۲۳,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۷,۶۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۱۵	واگذاری موقت (اجاره) سازه برای راه اندازی کافی شاپ به آدرس دانشگاه ۱۳-بوستان قلم (نوبت چهارم)	۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۶,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۱۶	واگذاری موقت (اجاره) مغازه شماره ۲ واقع در پایانه بنیاد شهید (نوبت دوم)	۴۵,۰۰۰,۰۰۰	۵۴,۰۰۰,۰۰۰	۲ سال مشروط
۱۷	واگذاری موقت (اجاره) مغازه شماره ۱۵ به آدرس خیابان احمد آباد - پایانه بابک کریمی (نوبت هفتم)	۷,۹۸۰,۰۰۰	۹,۵۷۶,۰۰۰	۲ (مشروط)

جمع آوری و تفکیک پسماندهای خشک

ردیف	موضوع	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (ریال)	مدت قرارداد (سال)
۱	جمع آوری و تفکیک پسماندهای خشک در بستر هوشمند(نوبت دوم)	۵,۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۳ سال

فروش خودرو های سبک و سنگین

ردیف	نوع خودرو	رنگ	سال ساخت	شماره موتور/شماره پلاک	مبلغ پایه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (ریال)
۱	رنو مگان ۲۰۰۰ - اتوماتیک (نوبت اول)	مشکی متالیک	۱۳۹۰	۷۹۴ ب ۵۵ ایران ۳۲	۱۱,۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۵۰/۰۰۰/۰۰۰
۲	رنو مگان ۲۰۰۰ - اتوماتیک (نوبت اول)	مشکی متالیک	۱۳۹۰	۷۹۳ ب ۵۵ ایران ۳۲	۱۱,۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۵۷۵/۰۰۰/۰۰۰
۳	پژو روآ دوگانه سوز (نوبت اول)	سفید	۱۳۸۹	۸۵۷ ب ۹۸ ایران ۳۲	۲,۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۴۵/۰۰۰/۰۰۰
۴	پژو GLI ۴۰۵ تک سوز (نوبت اول)	نوک مدادی	۱۳۸۳	۷۳۲ ب ۱۵ ایران ۳۲	۲,۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱۲۵/۰۰۰/۰۰۰
۵	مینی بوس هیوندای کروز (نوبت اول)	سفید	۱۳۸۹	۳۸۴ ع ۵۹ ایران ۳۲	۲۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱,۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰
۶	مینی بوس هیوندای کروز (نوبت اول)	سفید	۱۳۸۹	۳۹۶ ع ۵۹ ایران ۳۲	۲۴/۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱,۲۰۵/۰۰۰/۰۰۰
۷	مینی بوس هیوندای کروز (نوبت اول)	سفید	۱۳۸۹	۳۹۵ ع ۵۹ ایران ۳۲	۲۴/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱,۲۲۵/۰۰۰/۰۰۰
۸	مینی بوس هیوندای کروز (نوبت اول)	سفید	۱۳۸۹	۳۹۸ ع ۵۹ ایران ۳۲	۲۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱,۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰
۹	گریدر ۶ سیلندر کوماتسو سه محور تیپ RV۰۵ (نوبت اول)	زرد	۱۳۶۲	۲۶۱۸۰۰۲۰	۲۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۱/۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰

تابلو های تبلیغاتی و سیتی لایت ها

ردیف	موضوع	مبلغ پایه حق بهره برداری (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (ریال)	مدت قرارداد (سال)
۱	واگذاری موقت (اجاره) تابلو های تبلیغاتی جدول شماره ۴ سطح شهر (نوبت دوم)	۶۳۰,۰۰۰,۰۰۰	۷۵۶,۰۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)
۲	واگذاری موقت (اجاره) سیتی لایت های سطح شهر (نوبت دوم)	۲۱۱,۰۰۰,۰۰۰	۲۵۳,۲۰۰,۰۰۰	۲ (مشروط)

مشارکت و سرمایه گذاری

ردیف	موضوع	مبلغ پایه حق بهره برداری (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (ریال)	مدت قرارداد (سال)
۱	واگذاری موقت (اجاره) زمین برای سرمایه گذاری و مشارکت برای احداث دو باب واحد تجاری به آدرس تقاطع بلوار جانبازان و فضل - ضلع شرق پارک دانشجو (نوبت دوم)	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۸,۰۰۰,۰۰۰	۴/۵
۲	واگذاری موقت (اجاره) زمین برای سرمایه گذاری و مشارکت برای احداث دو باب واحد تجاری به آدرس تقاطع بلوار جانبازان و فضل - ضلع جنوب شرق پارک دانشجو (نوبت دوم)	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۶۸,۰۰۰,۰۰۰	۴/۵

اقلام مستعمل

ردیف	موضوع	مبلغ پایه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (ریال)
۱	فروش فرغون مستعمل به تعداد حدود ۱۰۷ عدد (نوبت سوم)	۵۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۶,۷۵۰,۰۰۰
۲	فروش بیل مستعمل به تعداد حدود ۳۵۰ عدد (نوبت سوم)	۴۵۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۲,۷۵۰,۰۰۰
۳	فروش بشکه فلزی مستعمل به تعداد حدود ۶۰ عدد (نوبت سوم)	۱۰۸,۰۰۰,۰۰۰	۵,۴۰۰,۰۰۰

فروش آرامگاه خانوادگی

ردیف	موضوع	مبلغ پایه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در مزایده (ریال)
۱	فروش یک واحد آرامگاه خانوادگی واقع در آرامستان بهشت فضل (نوبت دوم)	۱۷,۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۸۸۵/۰۰۰/۰۰۰